

HENRY
MILLER

Tropicul Cancerului

Traducere din limba engleză
de Antoaneta Ralian

POLIROM
2018

— N-o băga în seamă, zice el aruncându-i fetei o privire de suprem dispreț, nu-i decît o scroafă babană. Pișc-o de cur dacă vrei, n-o să zică nimic. Hai, tîrfo, pune mîna aici! îi spune el cameristei în englezește.

Nu mă mai pot stăpîni și izbucnesc în hohote de rîs, un rîs isteric, care o molipsește și pe cameristă, cu toate că nu-și dă seama despre ce e vorba. Fata începe să ia tablourile și fotografiile de pe pereți, cele mai multe cu el.

— Tu, strigă el, făcînd un gest cu degetul mare, vino-coace! Uite ceva ce-o să-ți aducă aminte de mine, zice, smulgînd o fotografie de pe perete. După ce plec, poți să te ștergi cu ea la cur. Apoi, întorcîndu-se către mine: O vezi, e o tîrfă toantă. N-ar fi făcut o mutră mai inteligentă nici dacă i-aș fi vorbit în franțuzește.

Camerista rămăsese locului, cu gura căscată, evident convinsă că lui Van Norden îi lipsește o doagă.

— Hei, tu, latră el la ea, ca și cum ar fi fost tare de ureche da, tu! Uite-așa...

Și-i ia din mînă fotografia, propria lui fotografie, și se șterge cu ea la cur.

— *Comme ça!* Ai priceput? Trebuie să-i faci un desen ca să priceapă, zice el, ițindu-și buza de jos a scîrbă.

O privește neajutorat cum îi aruncă lucrurile în valizele uriașe.

— Pune-le și pe-astea, îi zice, întinzîndu-i periuța de dinți și irigatorul.

Jumătate din lucrurile lui zac azvîrlite pe jos. Valizele sînt încărcate pînă la refuz și nu mai e loc în ele pentru tablouri, cărți și sticle pe jumătate goale.

— Stai jos puțin, mă îndeamnă el, avem timp berechet. Trebuie să ne gîndim cum să procedăm. Dacă nu veneai să-mi dai o mînă de ajutor, n-o scoteam nicicum la capăt. Vezi cît sînt de neajutorat. Să-mi aduci aminte să iau și becurile... sînt ale mele. Și coșul ăsta de gunoi e tot al meu. Nenorociții ăștia vor să trăiești ca în cocină.

Camerista s-a dus pînă jos să aducă niște sfoară.

— Așteaptă și-ai să vezi... o să-mi pună și sfoara asta la socoteală, chiar dacă nu face decît trei pițule. Nu ți-ar coase

nici un nasture la nădragi fără să ți-l pună la socoteală. Găinarii ăștia păduchioși și împutiți! Ia o sticlă de Calvados de pe policioara de deasupra căminului și-mi face semn s-o iau pe cealaltă. N-are nici un rost să le cărăm și pe-astea la noua locuință. Să le dăm gata pe loc. Nu cumva să-i oferi și ășteia o dușcă! Nenorocitei ășteia nu i-aș lăsa nici măcar o bucățică de hirtie igienică. Aș avea chef să fac praf totul înainte să plec de-aici. Ascultă, pișă-te pe jos, dacă-ți vine. Aș vrea să mă cac în sertarul de la birou.

Este atât de evident dezgustat de el însuși și de toate cele, încît nici nu mai știe cum să-și reverse simțămintele. Se duce spre pat, cu sticla în mînă, dă la o parte așternutul și împrăștie Calvados pe saltea. Nemulțumit cu atîta, își înfinge tocul de la pantof în ea. Din nefericire, tocurile nu-i sînt murdare. Pînă la urmă, ia cearșaful și-și lustruiește pantofii cu el.

— Asta o să le dea de lucru! murmură el răzbunător. Apoi, trăgînd o dușcă zdravănă, își dă capul pe spate, face gargară și scuipă pe oglindă. Na-vă, zgîrciți nenorociți! S-aveți ce șterge după ce plec!

Umblă prin cameră de colo-colo, murmurînd ceva pentru sine. Văzîndu-și șosetele găurite aruncate pe jos, le ia și le rupe, făcîndu-le bucăți-bucățele. Tablourile îl fac și ele să turbeze. Ridică unul – un portret de-al lui, făcut de nu știu care lesbiană – și-și bagă piciorul prin el.

— Tîrfa! Știi ce-a avut neobrăzarea să-mi ceară? Să-i pasez ei fufele mele după ce mă satur de ele. Nu mi-a dat un sfanț pentru cîte articole am scris despre ea. Credea că-i admiram cu adevărat lucrările. N-aș fi pupat eu tabloul ăsta de la ea dacă nu i-aș fi promis să-i aranjez trampa cu tipa aia din Minnesota. Era nebună după ea... se ținea după noi ca o cățea în călduri... nu mai scăpam de curva asta! Mă seca la rărunchi. Ajunsesem să mă și tem să mai aduc o gagică aici, ca să nu dea năvală peste mine. Mă strecuram în propria mea cameră ca un hoț și încuiam imediat ușa după mine... Ea și curva aia din Georgia mă fac să innebunesc, nu alta. Una-i tot timpul în călduri, cealaltă-i moartă de foame. Mă dezgustă să regulez o femeie flămîndă. E ca și

cum ai îndopa-o și apoi i-ai scoate din burtă ce i-ai dat să mănânce... Dumnezeuule, asta-mi aduce aminte de ceva... unde naiba am pus pomada aia albastră? E de mare preț pentru mine. Te-ai ales vreodată cu o belea ca asta? E mai rea decât un sculament. Nici nu știu de unde m-am căptușit cu boala asta. În ultima săptămână, au trecut pe-aici atâtea fufe, că le-am pierdut socoteala. Culmea-i că toate miroseau așa de proaspăt!... Dar știi cum dă beleaua peste om...

Camerista i-a pus lucrurile claie peste grămadă pe trotuar. Patronul se uită la ele posac. Când tot calabalicul e încărcat în taxi, constatăm că nu mai rămîne loc decât pentru unul din noi. De îndată ce pornim, Van Norden scoate un ziar și începe să-și învelească oalele și cratițele. La noua locuință e strict interzis să gătească. Când ajungem la destinație, tot bagajul e vrașiște. Chestia nu ne-ar fi pus într-o încurcătură chiar așa de mare dacă, de cum am oprit, madama nu și-ar fi scos capul pe ușă.

— Sfinte Dumnezeuule! exclamă ea. Ce naiba-i asta? Ce înseamnă asta?

Van Norden e atît de intimidat încît nu-i trece prin cap nimic altceva decât:

— *C'est moi, c'est moi, madame!*

Și, întorcîndu-se spre mine, mormăie sălbatic:

— Scorpia naibii! Ai văzut ce moacă a făcut? O să mă chinuie în draci.

Hotelul e situat în spatele unui pasaj murdar și are forma unui dreptunghi, fapt ce-l face să semene leit cu un penitenciar modern. *Le bureau* e spațios și întunecos, în ciuda reflexelor puternice ale pereților îmbrăcați în faianță. La ferestre atîrnă colivii pentru păsări și peste tot sînt agățate plăcuțe emailate cu inscripții prin care oaspeții sînt rugați, într-un limbaj demodat, să nu facă aia, să nu uite ailaltă. Totul este aproape de o curățenie imaculată, dar arată extrem de sărăcăcios, uzat, mohorît. Scaunele capitonate sînt ținute în chingi de sîrmă, să nu se desfacă; îți amintesc în mod neplăcut de scaunul electric. Camera în care urmează să

stea se află la etajul cinci. În timp ce urcăm scările, Van Norden mă informează că Maupassant a locuit cândva aici. Și, în același timp, îmi atrage atenția că holul emană un miros ciudat. La etajul cinci lipsesc mai multe geamuri. Ne oprim o clipă și ne uităm la chiriașii risipiți prin curte. Sîntem aproape de ora cînei și oamenii se îndreaptă pe rînd spre camerele lor, cu aerul acela plictisit, deprimat al celor care-și cîștigă traiul muncind cîstit. Multe ferestre sînt larg deschise : camerele sărăcăcioase îți dau impresia că sînt tot atîtea guri larg deschise. Ocupanții lor cască și ei sau se scarpină. Se mișcă apatici de colo-colo, aparent fără vreun țel precis ; parc-ar fi lunatici.

Cînd cotim pe coridor spre camera 57, o ușă se deschide brusc în fața noastră și o zgripturoaică cu părul încîlcit și priviri de nebună se zgîiește la noi. Ne sperie așa de tare încît rămînem pironiți locului. Un minut încheiat, rămînem toți trei ca încremeniți, incapabili să ne mișcăm sau măcar să facem vreun gest inteligent. În spatele bătrînei zgripturoaice dau cu ochii de o masă de bucatărie, iar pe masă zace un copil în pielea goală, un mormoloc plăpînd, nu mai mare decît un pui jumulit. În sfîrșit, bătrîna înhață o găleată de lături și face un pas înainte. Ne dăm la o parte ca să-i facem loc să treacă, iar cînd ușa se deschide, copilul scoate un țipăt strident. Asta e camera 56, iar între camerele 56 și 57 se află toaleta, în care bătrîna zgripturoaică își golește găleata cu zoaie.

De cînd am luat-o pe scări, Van Norden a amuțit. Dar privirile lui spun multe. Cînd deschide ușa de la camera 57, preț de-o frîntură de secundă, am senzația c-am înnebunit. O oglindă imensă, acoperită cu un tifon verde și înclinată la un unghi de 45 de grade atîrnă chiar în fața intrării, deasupra unui cărucior de copil plin cu cărți. Van Norden nu schițează nici măcar un zîmbet. În schimb, se îndreaptă degajat spre cărucior, ia o carte și începe s-o răsfoiască, așa cum ar face cineva care intră într-o bibliotecă și se îndreaptă automat spre raftul cel mai la îndemînă. Și poate faptul nu mi-ar fi părut chiar așa de absurd dacă, în același timp, ochii nu mi-ar fi căzut întîmplător pe o pereche de ghidoane de bicicletă

ce zăceau aruncate într-un colț. Ghidoanele astea par atît de împăcate și mulțumite de sine, de parcă ar fi moțait acolo de ani de zile, încît pe neașteptate am senzația că stăm în camera asta, exact în această poziție, de un timp nedefinit, că e o poză în care am încremenit în timpul unui vis din care n-am mai ieșit, un vis pe care cel mai mic gest, pînă și un clipit de gene, l-ar destrăma. Dar cel mai mult mă impresionează amintirea bruscă a unui vis pe care l-am avut alaltăieri noapte, un vis în care îl văzusem pe Van Norden într-un colț întru totul asemănător cu cel ocupat acum de ghidoanele de bicicletă, doar că în locul ghidoanelor era o femeie cu picioarele larg desfăcute. Îl văd și acum stînd deasupra ei, cu privirea aceea vie, pofticioasă, pe care o are cînd dorește ceva peste măsură de mult. Strada pe care se întîmplă toate astea e învăluită ca într-o ceață – nu se văd limpede decît unghiul format de cele două ziduri și femeia cu picioarele desfăcute. Îl văd apropiindu-se de ea în stilul lui brutal, animalic, nepăsîndu-i ce se întîmplă în jurul lui, hotărît doar să-și facă poftele. Și în ochi cu privirea aceea care parcă spunea: „Poți să mă omori după aia, dar acum lasă-mă să ți-o bag... trebuie să ți-o bag!“. Și iată-l acolo, aplecat deasupra ei, capetele lor se izbesc de zid, dar el are o erecție atît de formidabilă încît îi este imposibil s-o pătrundă. Brusc, cu aerul acela dezgustat pe care știe prea bine să-l arboreze, se ridică și-și aranjează hainele. E gata să plece, cînd, deodată, își dă seama că penisul lui e jos, pe trotuar. E cam de dimensiunile unei cozi de mătură retezată. Îl ridică nepăsător și și-l pune sub braț. Cînd începe să meargă, observ că, la un capăt al cozii de mătură, atîrnă doi bulbi mari, cît niște bulbi de lalele, și îl aud mormăind singur: „ghivece... ghivece“.

Un *garçon* vine în fugă, gîfîind, learcă de sudoare. Van Norden se uită la el neînțelegînd despre ce putea fi vorba. Apare și madama și se duce drept la el, îi smulge cartea din mînă, o aruncă în cărucior și, fără să rostească un cuvînt, împinge căruțul spre coridor.

— Asta-i o casă de nebuni, remarcă Van Norden cu tristețe.

Zîmbetul lui e atît de stîns, atît de indescriptibil, încît senzația de vis îmi revine și mi se pare că stăm într-un coridor lung, la capătul căruia străjuiește o oglindă ondulată. Iar de-a lungul acestui coridor, agitîndu-și amărăciunea ca pe un felinar murdar, Van Norden se bălăngăne încolo și-ncoace, pe măsură ce o ușă se deschide și cîte o mînă îl înhață sau o copită îl împinge afară. Și cu cît înaintează pe coridor, cu atît tristețea lui devine mai lugubră. Și-o poartă ca pe un felinar pe care bicicliștii îl țin între dinți într-o noapte cînd pavajul e umed și alunecos. Se bălăngăne de la o cameră sordidă la alta, iar cînd se așază scaunul se desface în bucăți și cînd își deschide valiza nu găsește în ea decît periuța de dinți. În fiecare cameră se află cîte o oglindă, în fața căreia el se oprește îndelung, rumegîndu-și turbarea și, din pricina rumegatului, din pricina mormăielilor, bombănelilor, bolbo-roselilor și înjurăturilor neconținute, fălcile i s-au dislocat și-i atîrnă urît, iar cînd își freacă barba, frînturi din falcă îi cad pe jos și el este așa de dezgustat de sine încît își strivește falca în picioare și o sfărîmă în bucățele cu tocul lui mare de la pantof.

Între timp, bagajele sînt aduse în cameră. Și lucrurile încep să capete un aspect și mai nebunesc, mai ales cînd își leagă aparatul de gimnastică de pat și se apucă să facă exercițiile Sandow.

— Îmi place aici, zice el zîmbindu-i *garçon*-ului.

Își scoate haina și vesta. *Garçon*-ul îl privește cu o mutră aiurită. Are într-o mînă o valiză, în cealaltă irigatorul. Eu am rămas în anticameră să țin în mîini oglinda acoperită cu tifonul verde. Nici un obiect nu pare să aibă o utilitate practică. Chiar și anticamera pare fără rost, un fel de vestibul la o șură. Am exact aceeași senzație atunci cînd intru la Comédie Française sau la teatrul de la Palais Royal; e o lume de lucruri alandala, plină de chepenguri, brațe, busturi și parchete ceruite, candelabre și bărbați în armură, statui fără ochi și scrisori de dragoste păstrate în cutii de sticlă. Ceva se întîmplă, dar ceva fără noimă. E ca golirea unei sticle pe jumătate goală de Calvados, pentru că n-avea loc în valiză.